

MURABAHA AKDİ MÜŞTERİ BİLGİLENDİRME FORMU

Bu form, BDDK Tebliği¹ kapsamında müşterilerin bilgilendirilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

1. Akit Türü: Murabaha (Kâr Beyanı ile Satım)

2. Akdin Temel Özellikleri:

Murabaha, müşterinin talimatı ve satın alma vaadi ile bir malın katılım bankası tarafından ilk satıcıdan peşin veya vadeli alınıp alış fiyatı veya maliyetinin üzerine belirli bir kâr ilave edilerek, müşteriye beyan edilmek suretiyle peşin veya vadeli olarak satılması işlemidir.

Murabaha akdinde; alıcının, satıcının, akde konu malın mevcut ve belirli olması, faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına ve vadeli satışa uygun olması ve tarafların irade beyanının (icap-kabul) bulunması gerekir.

Murabaha işleminin yapıldığı sırada ilk satıcı ile nihai müşteri arasında aynı mal üzerinde önceden yapılmış bir satış sözleşmesi mevcut olmamalıdır.

3. Ürün veya Hizmetin Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uygunluğu:

Murabahanın meşruiyeti İslam hukukunun temel prensiplerine dayanmaktadır. Bu kapsamda katılım bankaları tarafından yapılan işlemler faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygundur.

4. Müşterinin Akit Çerçevesindeki Konumu:

Murabaha işleminde müşteri bankanın sattığı malın alıcısı konumundadır. Ayrıca katılım bankası tarafından malın alınması ve/veya satıcıya ödeme yapılması için kendisine yetki verildiği durumlarda müşteri katılım bankasının vekili olur.

5. Süreç ve İşleyiş:

Müşteri, mevcut bir malın alımına ilişkin finansman talebini katılım bankasına iletir. Katılım bankası, müşteriye limit tahsis eder. Finansman talebi onaylandıktan sonra katılım bankası, doğrudan satıcıya sipariş geçerek veya vekili aracılığıyla malın alımını gerçekleştirir. Alım işleminden sonra katılım bankası satıcıya mal bedelini öder ve akabinde başta belirlenen kâr ve vade ile satış yaparak murabaha işlemini tamamlar. Müşteri malı teslim aldıktan sonra mevcut hukuki düzenlemeler çerçevesinde alım-satımına konu belgeyi katılım bankasına ibraz eder.

6. Akdin Taraflara Getirdiği Hak ve Yükümlülükler:

Müşteri finansman ödemelerini, murabaha özelinde oluşturulan ödeme planı çerçevesinde yerine getirmeyi kabul ve beyan eder.

Katılım bankası finansmana konu malda çıkacak kusurdan sorumlu olmayıp müşterinin kusur sebebi ile ilk satıcıya müracaat etme hakkı bulunmaktadır.

7. Vekâletin Taraflara Doğurduğu Hak ve Yükümlülükler:

Katılım bankası, müşteriye veya üçüncü bir kişiyi murabaha konusu malın katılım bankası adına satın alınması ile ilgili işlemleri gerçekleştirmek üzere vekil tayin edebilir.

Ayrıca müşteri; malın bulunması, seçimi, alınması, yükletilmesi, taşınması, teslimi ve mala ilişkin sair tüm hususlarda katılım bankasının vekili olabilir.

¹ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından ve 30 Kasım 2021 tarihli 31675 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan *Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları Kapsamında Müşterilerin ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*

Vekâlete dayalı işlemlerde katılım bankası müşteriye vekil tayin etmeden önce malın müşteriye teslim edilmemiş, satıcıya herhangi bir ödeme (peşinat, çek, senet vb.) yapılmamış ve satıcı tarafından müşteri lehine alım-satım konu belgenin (fatura, irsaliye vb.) düzenlenmemiş olması gerekir.

Vekil, nihaî satış akdi gerçekleşmeden önce malı satma, tüketme ve değiştirme gibi tasarruflarda bulunamaz.

8. Alım Satım Konu Belgelerin Katılım Bankasına Teslimi:

Müşteri, murabahaya konu malın alım-satımına ilişkin belgelerin (fatura, satış sözleşmesi, tapu, irsaliye vb.) ve katılım bankası tarafından talep edilebilecek sair belgelerin birer suretini belirlenen süre içerisinde katılım bankasına teslim etmeyi kabul ve taahhüt eder.

9. Geç Ödeme Durumunda Banka Uygulaması:

Borçların belirlenen tarihlerde ödenmemesi durumunda katılım bankasının gecikme cezası alacağına dair sözleşmeye bir madde konulması faizsiz finans ilkelerine uygundur, ancak gecikme cezası olarak alınan bu tutarlardan katılım bankası ve müşteriler faydalanamaz. Tahsil edilen bu tutarlar katılım bankalarının Tekdüzen Hesap Planına göre sınıflandırılarak, faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun şekillerde değerlendirilmektedir.